

Štev.
Broj 1.

Januar 1925.

Leto
Godina VII.

Vsebina — Sadržaj:

	Stran Strana
1. Nedeljsko popoldne. I. B.	1
2. Spomini ob 25-letnici. Milko Krapež. (Dalje prih.)	4
3. Zgodovina telovadbe. Josip Jeras. (Nadaljevanje.)	6
4. Sokolska prosvetna šola. I. Bajželj. (Dalje prih.)	8
5. Skupinske vježbe sa obručima i zastavicama za mušku i žensku decu. M. Boras	11
6. Dopisi: Соколско друштво у Бањој Луци	14
7. Glasnik: Poslanica starešinstva JSS. — Naraščaj- ski poškodbeni fond	15

„Sokolič“ izhaja vsak mesec ter stane za vse leto 16 Din, za pol leta 8 Din, posamezne številke po 1'50 Din.

Urednik Ivan Bajželj v Ljubljani, Miklošičeva cesta 28./1.

Uprava v Učiteljski tiskarni v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6.

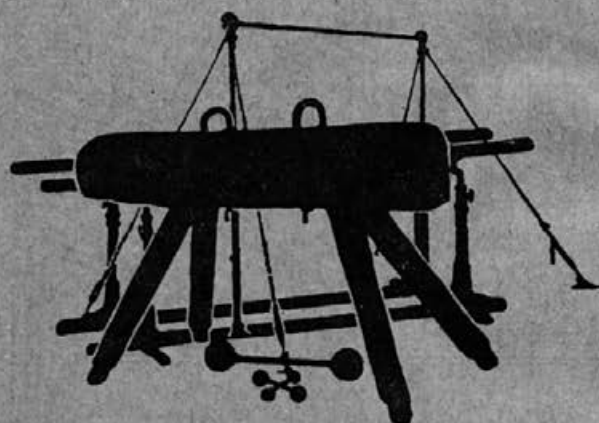
STANE VIDMAR

prije BAŠIN IN DRUG.

Prva jugoslav. tvornica gimnastičkih, športskih, vatrogasnih i igračih potrepština, gvozdenih konstrukcija, transportnih naprava itd.

LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 75.

Jedina specijalna tvornica u Jugoslaviji. Kvaliteta i cene bez konkurencije.

Do sada izvršenih preko 50 kompletnih vežbaona i športskih igrališa. Sav pribor za omladinske igre, skaute i t. d.

Vatrogasne lestve svih sistema, najmodernije konstrukcije.

Opremljam vatrogasne automobile i kola i t. d.

Zahtevajte specijalnu ponudu! Izradjujem nacрте i t. d.

Индустрија соколских потребштина

Главни добављач Југословенског Соколског Савеза

Бранко Палчић

Гундулићева улица 23 Загреб Брзојави: ПАЛЧИЋ ЗАГРЕБ

Израђујем и добављам све соколске потребштине за јавни и излетни наступ, свих категорија, точно према пропису ЈУГОСЛОВЕНСКОГ СОКОЛСКОГ САВЕЗА

Тражите цене!

I. B.:

Nedeljsko popoldne.

osta jesenska megla je ležala nad mestom. Skoraj pršilo je z nje in neprijetno vlažen je bil zrak. Prazne mestne ulice so bile polzke, da je drselo po njih in da je bila hoja okorna. Praznота in puščoba je vladala v mestu. Na nedeljski popoldanski izlet v bližnjo okolico ni bilo misliti, četudi so se meščani — zlasti pa mladina — že ves teden veselili nanj. Vsi so se poskrili v svoja topla stanovanja.

Komarjevi trije, Ciril, Peter in Milica, so žalostno postopali od okna do okna in opazovali še žalostnejšo prirodo, ki je počivala kakor izumrla. Na tihem so si želeli solnca ali vsaj snega, oboje bi jih bilo rešilo neprijetnega samevanja. Knjige in mladinski listi, ki so jih sicer prijetno zabavali, jih danes niso mikali. Misli so jim uhajale v gozde in na travnike, kjer so v poletnem in jesenskem času preživeli toliko veselja in zabave na pešizletih ter pri raznih igrah.

Mimo okna prihiti prijatelj Dušan. S prstom zariše po zraku veliko črko S in pokaže proti sokolski telovadnici ter odhiti dalje. Cirilu in Petru so zažarela lica in zaiskrile so se jima oči, ko sta se spogledala. Dobro sta razumela Dušana, kam je bil namenjen.

»Kaj stojite brez dela? Vzemite knjige in čitajte, ne spodobi se, da boste ves popoldan brez opravila,« jih opomni mati, ki je prišla medtem pravkar v sobo.

»Za šolo imamo vse pripravljeno. Dovolj nama s Petrom, da greva v sokolsko telovadnico. Danes sicer ni naše redne telovadbe, toda gotovo je tam načelnik, ki nam bo dovolil, da telovadimo. Repičev Dušan je pravkar šel tudi tja,« je zaprosil Ciril svojo mater.

Vprašajoče je pogledala mati očeta, ki je sedel pri mizi in čital časopis. Hotela je, da on odloči, ali naj gresta ali ne. Oče, ki je bil tudi Sokol in v mladosti dober telovadec, je razumel sinovo prošnjo in ker je bil Ciril med najboljšimi naraščajniki, je odgovoril: »Dostojno se vedita. Ako ni brata načelnika ali katerega drugega prednjaka v telovadnici, se takoj vrnita! Naraščajniki sami ne smete telovaditi brez nadzorstva!«

Komaj je oče dokončal te besede, Cirila in Petra že ni bilo več v sobi. V naglici sta imela komaj toliko časa, da sta se še med vrati poslovila in trenutek nato sta bila že na cesti. Veselo sta se ozrla v okno njih stanovanja, kjer je skrbna mamica gledala za njima, poleg nje pa Milica, žalostna, da sta jo pustila samo doma. Hitela sta proti sokolski telovadnici.

Poleg Repičevega Dušana so bili tam še trije naraščajniki. »Za eno vrsto nas je že,« tako so pozdravili tovariši Cirila in Petra.

»Ali je telovadnica odprta?« je bilo prvo vprašanje novodošlecev.

»Odprta je, toda telovadijo menda člani, kakor je čuti iz govora.«

Po kratkem posvetovanju je bilo sklenjeno, da gre Ciril pozvedovat, ali bo dovoljen vstop za naraščajnike. Med tem se je sukal pogovor čakajočih o tem, kaj in kako bodo telovadili. Enj so bili za to orodje, drugi zopet za drugo, tako da so bila imenovana skoraj vsa telovadna orodja, ki so bila v telovadnici.

»Bratje, naprej!« se oglasi Ciril in pomoli samo glavo iz vežnih vrat. — Vsem je zastala beseda in v trenutku so bili v oblačilnici ter se hiteli pripravljati za telovadbo.

Zdaj in zdaj so se polahko odprla vrata, pokazala se je samo glava, nato šele je vstopil naraščajnik in zopet drugi. Vsak je hitro razložil, da si je mislil, da bo gotovo našel koga tukaj, vsak je pa tudi skrbno vprašal, ali bo dovoljen vstop v telovadnico. Nabralo se jih je enajst, ko vstopi brat načelnik.

Vsi so obmolknili in se postavili v »pozor«. Načelnik jih motri z bistrim in prijaznim očesom. Bili so kaj različno oblečeni. Nekateri bos, drugi v telovadnih čevljih, nekaj jih je imelo telovadne majčice, pa tudi brez srajc so bili vmes.

»Brata Ivana, vašega vodnika, danes sicer ni tu, telovadili boste pod mojim vodstvom,« jih je ogovoril načelnik in odšel v telovadnico, za njim pa naraščajniki.

Brž so bili razkropljeni po raznem orodju, vsakdo je poizkušal vajo, ki mu je bila najbolj pri srcu.

Načelnik jih je opazoval in pristopil zdaj k temu, zdaj k onemu in dajal navodila in pomoč.

Toda to ni trajalo dolgo. Rezeko povelje: »Pozor!« in »Zbor v red!« je poklicalo naraščajnike, ki so se zbrali kakor običajno v red. Po redovnih in prostih vajah jih je razdelil načelnik v dve vrsti in sledila je orodna telovadba na drogu, kozi in plezalih z enkratno menjavo orodja. Veselo so telovadili naraščajniki in tudi marsikatera zabavna in šaljiva je bila izgovorjena vmes. Izredno hitro je tekel čas, zdelo se jim je, da so komaj začeli, in že je dal načelnik znamenje, da se orodje pospravi, zakaj vežbali so že preko ene ure.

Ko je bilo vse pospravljeno in v redu, jim ukaže sestti. »Povem vam resničen dogodek iz sokolskega življenja, ki naj vam bo v pouk,« pravi načelnik in tudi sam sede med nje.

»Pred leti sem bil prednjak v Sokolskem društvu v K. Prednjaški zbor me je določil za voditelja moške dece in moškega naraščaja. V obeh oddelkih je bilo lepo število mladih telovadcev, ki so redno zahajali k telovadbi, le redkokdaj je kdo izostal. Vsako leto smo priredili več javnih nastopov in vselej sta sodelovala tudi oba moja oddelka. Posebno veselje sem imel nad dečki, ko sem jih opazoval, kako so se od leta do leta telesno razvijali in postajali vedno krepkejši in gibčnejši.

Nekoč privede mati dva fantiča v telovadnico in zaprosi, da jih sprejmem med moško deco. Bila sta osemletni Tonček in sedemletni Branko. Prvi je bil živahen in za svojo starost močno razvit deček, Branko pa je bil jako slaboten in boječ. Videlo se mu je na prvi pogled, da je zaostal v rasti. Mati je s posebno skrbnostjo gledala nanj in ga priporočila, da naj pazim pri telovadbi nanj, češ, slaboten je in zato potrebuje posebne pažnje.

Tonček se je hitro udomačil med svojimi vrstniki in kmalu je bil prvi med najnemirnejšimi. Pogosto sem ga moral pokarati in opominjati in vedno je hotel vežbati kaj posebnega, onih vaj pa, ki jih je vadila celotna vrsta, navadno ni znal. Imel sem precej opravka z njim. Branko je bil miren in je vedno pazil na vaje, kako so jih izvajali njegovi sotelovadci. Vzlic njegovi slabotnosti se mu je posrečila skoraj vsaka vaja, kar ga je jako veselilo. Vedno večje zanimanje je kazal za telovadbo in tudi vedno bolj pogumen je bil. Mati, ki ji je bil Branko posebno pri srcu, je bila te izpremembe silno vesela. Pogosto mi je zatrjevala, da je neizmerno hvaležna Sokolstvu, ki ji je slabotnega Branka vzgojilo v krepkega in samozavestnega mladeniča. Branko je postal v teku let, ko je prestopil med naraščajnike, najboljši telovadec, ki je bil tudi sicer vzor vsem ostalim svojim vrstnikom. Bil je najboljši zgled, kako učinkuje pravilna sokolska telovadba na razvoj mladega telesa in kaj pomeni sokolska telesna vzgoja.

Ne tako Tonček, ki je pogosto izostajal od telovadbe. Njegov nemirni duh je bil vzrok, da navadno ni znal nobene vaje, četudi bi jo bil zaradi svoje telesne razvitosti lažje izvedel nego vsi ostali dečki. Toda

nikdar ni pazil na vajo, zato je ni znal. To ga je ujezilo in zato je rad izostal od telovadbe. Starši, ki so ga cenili za telesno dovolj močnega, ga zategadelj niso silili k telovadbi.

Ko je dovršil Tonček že 16. leto, je začel vidno pešati. Od dne do dne je bil slabotnejši, lotila se ga je sušica. Vse prizadevanje staršev, da bi ga ozdravili, je bilo zaman in v teku enega leta ga je bolezen popolnoma uničila; umrl je.

Branko, ki je hudo žaloval za svojim bratom, je pogosto pripovedoval svojim tovarišem, kako se je zgodilo s Tončkom, in vselej je prepričevalno zatrdil, da je pravilna in redna telovadba njega toliko okrepila, da je postal iz slabotnega dečka krepek mladenič.«

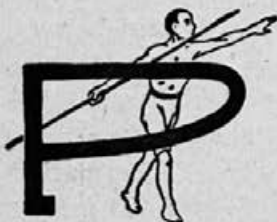
Brat načelnik je končal. Naraščajniki, ki so verno poslušali načelnikovo povest, so vstali ter odšli v oblačilnico, nato pa vsak na svoj dom.

Ko sta Ciril in Peter zvečer pri večerji pripovedovala, kako je bilo danes v telovadnici, je Peter povedal tudi zgodbo o Tončku in Branku. Oče je pritrdil, rekoč: »Res je, prava telovadba je najboljšo sredstvo, da si okrepimo telo in ga napravimo odpornega proti vsem boleznim.« Materi pa, ki je bila mehkega srca, se je utrnila debela solza.

MILKO KRAPEŽ:

Spomini ob 25letnici.

sokolsko vzgojo.

V zgodnji svoji mladosti, že kot 14letni deček mi je ugajala lepa sokolska surka in lepo umerjen korak strnjene telovadne vrste. Ker sem bil živ in bister, bi bil tudi jaz rad stopil v krog nositeljev teh lepih paradnih krojev, rad bi bil Sokol! Navdušila me je zunanost te organizacije, o njenem stremljenju in o njenih nalogah nisem imel pojma.

Seveda so v tistih časih drugače sodili o Sokolstvu nego danes. Bivša Avstrija mu je bila pisana mati. Skrbno je pazila na vsako kretnjo, z velikansko zavistjo mu je stavljala vsemogoče zapreke in ga hotela spraviti s poti. Videla je že tedaj v Sokolu sebi največjega sovražnika, slutila je čas, ko se bo sin uprl zoper krivično mačeho, ko bo brezpogojno tirjal od nje pravice, ki mu jih je kratila stoletja. Kljub temu je sokolsko delo napredovalo, sicer počasi, a sokolska misel — ta cvet — se je končno bohotno razvil. Seveda ne sam. Največ zaslug zato ima br. dr. Murnik.

V svojem 17. letu sem se kot izučen urarski pomočnik sestajal s svojimi stanovskimi tovariši. Razpravljali smo o marsičem, in tako smo se lotili včasih tudi Sokolskega vprašanja. Uspeh je bil ta, da smo leta 1893. pristopili trije k ljubljanskemu Sokolu. Toda po nekaj mesecih sem ostal še edini od treh v društvu. Prišel sem v telovadnico v krog agilnih delavcev in telovadcev, od katerih jih že mnogo spi pod črno rušo. Naj se jih ob tej priliki spomnim: br. Miklavc starejši, br. Terglav, br. Slavoljub Praprotnik, Vilko Bukovnik in mnogo drugih. Še danes pa so stebri Sokolstva bratje: Drenik, Jeraj, dr. Pestotnik, Smrtnik, Ž. Vernik, ki so bili takrat moji sotelovadci. V telovadnico sem prihajal točno in redno. Bili smo vajeni stroge discipline, zakaj naš voditelj br. Murnik je bil v tem pogledu strog. Tako sem užival v Ljubljani nekaj let svojo prvo sokolsko vzgojo. V teh letih, ki jih še danes štejem med svoje najlepše, sem si ustvaril temelj, na katerem sem gradil svoje poznejše življenje. Napočilo je leto 1895., ki je v ljubljanskih analih zaznamovano kot potresno leto, jaz pa sem se prvič ločil od domačih tal. Borba za kruh me je ločila od udobnosti, ki jih človek uživa doma, podal sem se na pot — mlad romar — in sem v mesecu avgustu ugledal tedanjo glavno mesto Dunaj. Burno dunajsko življenje, to velikomestno vrvenje me ni potegnilo v svoj vrtinec. Po treh tednih se je izkazalo, da milijonsko mesto zame nima kruha. Nadaljeval sem svoje potovanje do mesteca Hainburg ob Donavi v bližini sedanje češke Bratislave.

Takoj ob prihodu je mestece napravilo name prijazen vtis. Čudna je le bila zavest, da je vsa okolica tuja, da na široko in daleč ne srečaš človeka, ki bi govoril s teboj domačo slovensko besedo. Povsod le nemška govornica, tuji obrazi, tuji duh. Predstavil sem se svojemu novemu gospodarju, ki je bil z menoj prijazen in dober. Tudi jaz sem vračal s spoštovanjem in s pridnostjo vse izkazane dobrote. Gospodar mi je priporočal, da si ogledam okolico. Res sem hodil po starodavnih mestnih ulicah, vse mi je bilo novo in tuje. Na eni izmed onih ozkih ulic sem čital čudno ime: »Blutgasse«. Povedali so mi, da izvira to ime iz leta 1631., ko so Turki pridrli pred Dunaj in je tudi to mestece zasegla turška roka. V potokih je tekla kri, vse mesto je bilo izumrlo, edina, ki sta svoje življenje srečno rešila, sta bila dete v zibelki in dimnikar, ki se je skrnil v dimniku. Popoldne prve nedelje sem porabil zato, da sem si ogledal mestece z grička v okolici. Sedel sem na klop, toda moje misli so bile v domovini. Mrzlo čustvo je polnilo moje srce, domotožje pa mi je izželo solzo. Koraki so me prebudili iz teh misli. Spomnil sem se, da Sokol ne pozna solz in ni se me več lotilo domotožje. — V delavnici sva z gospodarjem pogosto govorila o tem in onem. Pripovedoval sem mu o svojem rojstnem kraju. Opisi so ga jako zanimali še posebno zato, ker mu je bila Ljubljana znana po njegovem bratu Rihardu Buchti, polkovniku 27. pešpolka v Ljubljani. Povedal sem mu tudi, da sem telovadec Sokol. S seboj me je povabil v nemško telovadnico, da se razvedrim. Po kratkem obotavljanju sem prijazno ponudbo sprejel in še istega večera sem se znašel

v telovadnici. Telovadci, sami starejši gospodje so me prijazno sprejeli v svojo sredo. Ob svojem vstopu sem bil 35. član društva. Oprema telovadnice je bila popolna. Vse delo pa je potrebovalo pravega usmerjenja, zato sem se lotil organizacije. Po 4 mesecih je bila telovadnica polna mladih, svežih moči. Prevzel sem vodstvo dveh vrst in telovadba je vidno napredovala. Leta 1896. smo že lahko priredili javno tekmo v telovadnici. Na sporedu so bile vaje na drogu, bradlji, krogih, konju, potem skok v daljino in višino. Sodila sta dva nadporočnika tamošnjega pionirskega bataljona. Dosegljivih je bilo 60 točk. Odnese sem prvo darilo z 58 točkami, posebno sem se odlikoval v skoku v daljino in višino. Tako je moja sokolska vzgoja žela prvi uspeh.

Meseca julija je moj gospodar prodal trgovino in zapustil mesto Hainburg. Novi gospodar Schauman je bil mlad in vse je kazalo, da ne bova dolgo orala skupaj. Tako je bilo treba misliti na odhod. Koncem julija 1896. sem zapuščal mesto Hainburg. Nemški telovadci so sprejeli to vest z obžalovanjem. V slovo so mi priredili poslovljni večer in predsednik Hummer me je prišel osebno vabit. Zvečer smo se sestali. Miza je bila obložena in marsikatera lepa beseda je bila izgovorjena v znak hvaležnosti. Skoro se je približal čas odhoda. Treba je bilo, da se za vse to zahvalim. Prosil sem za besedo in izrazil svojo zahvalo, poudarjal pa sem, da me je dela naučila sokolska telovadnica. Dal sem jim obljubo, da se bom pogosto spominjal prijetnega časa v Hainburgu. Vsa družba me je spremila na kolodvor in se še enkrat poslovila od mene.

Dne 1. avgusta sem prispel po dolgi trudapolni vožnji zopet v svojo domovino, v Ljubljano. (Dalje prihodnjič.)

JOSIP JERAS:

Zgodovina telovadbe.

(Dalje.)

Razvoj češkega Sokolstva od ustanovitve do njegove šestdesetletnice l. 1922. — Češko Sokolstvo med svetovno vojno. — Ustanovitev češkoslovaške republike. — VII. vsesokolski zlet. — Praznovanje šestdesetletnice češkega Sokolstva. — Češkoslovaško Sokolstvo l. 1922. — Znameniti sokolski delavci in sokolsko slovstvo. — Češko Sokolstvo v inozemstvu.

svetovna vojna, ki je izbruhnila meseca julija l. 1914., je prekinila delovanje Zveze Slovanskega Sokolstva. Češko Sokolstvo je bilo prepričano, da ga bo avstrijska vlada preganjala, zato je ČOS namignila vsem svojim društvom, da naj poskrijejo svoje imetje, da ga ne zaplenijo državne oblasti. Avstrijska vlada je razpustila ČOS in Zvezo Slovanskega Sokolstva 24. novembra 1914. in

s tem onemogočila vsakršno delo sokolske organizacije. Telovadci so odšli na vojsko in v mnogih krajih se je morala prekiniti redna telovadba. Telovadnice so se izpremenile v bolnice in Sokolstvo je organiziralo dobrodelne ustanove in skrbelo za ranjene brate, za vdove in sirote po padlih članih.

Na tisoče Čehov-Sokolov je prešlo na stran Rusov, Srbov in drugih zaveznikov in borili so se na njihovi strani kot dobrovoljci proti Avstriji in Nemčiji za osvoboditev svojih rojakov izpod avstrijskega robstva. Češki narod — doma in v inozemstvu — je dobro razumel, da je s svetovno vojno napočila doba, ki bo vrnila češkemu narodu svobodo.

In češki narod se ni varal v pričakovanju in v svoji veri v svobodo. V svetovni vojni so premagali združeni zavezniki Avstrijo in Nemčijo ter njihove zaveznike. Češkoslovaškemu narodu je zasijalo solnce svobode; potomci slavni českih mož Husa, Žižke, Tyrša, Fügnerja i. dr. so dobili meseca novembra 1918. l. samostojno in svobodno češkoslovaško republiko. Ob prevratu so pretrgali Čehi in Slovaki vse vezi, ki so jih držale v avstrijskem robstvu nad 500 let in za predsednika svoje republike so postavili zaslužnega moža in Sokola prezidenta Masaryka. Njemu ob strani stoji dosti Sokolov, ki imajo največ zaslug v borbi za svobodno češkoslovaško državo.

Razumljivo je, da je dobilo češkoslovaško Sokolstvo ob prevratu prvo besedo; ono je začelo zbirati svoje člane, ki jih je razpršila svetovna vojna na vse strani, na tisoče se je priglasilo novih članov, in vsi so bili pripravljeni braniti svobodo svoje države. Ko so ogrožali madžarski boljševiki začetkom maja 1919. Slovaško, je Sokolstvo mobiliziralo svoje člane, ki so z orožjem v roki odvrnili pretečo nevarnost.

Na Slovaškem, t. j. v severnem delu bivše Madžarske, ki je združeno sedaj s Čehi v češkoslovaško republiko, je bilo Sokolstvo ob prevratu jako siromašno in neznatno. V prvih dveh letih po prevratu pa je zraslo na Slovaškem 80 sokolskih društev, ki so pomnožila vrste češkega Sokolstva.

COS je takoj po prevratu obnovila svoje delovanje in organizirala je za leto 1920. VII. vsesokolski zlet v Pragi, ki je bil združen z zletom sokolskega naraščaja. Ta zlet je prekosil vse prejšnje. Skupne vaje je izvajalo nad 6000 moške dece, 5000 ženske dece, nad 10.000 moškega naraščaja in isto število ženskega naraščaja. Za proste vaje se je priglasilo 27.000 članov in 23.000 članic. Spreveda po Pragi se je udeležilo 55.000 mož in žen. Te številke in telovadni nastopi so pokazali moč in veličino smotrenega sokolskega dela in navdušenja.

Iz ČOS je nastala tega leta »Československá Obec Sokolská.«

L. 1921. je nastopilo češkoslovaško Sokolstvo z velikim uspehom na Francoskem v mestu Lille in na pokrajinskem zletu v Osijeku.

Kako iskrena ljubezen vlada med jugoslovenskim in češkoslovaškimi Sokoli se je posebno pokazalo ob priliki I. jugoslovenskega vsesokolskega zleta v Ljubljani l. 1922., na katerega so prihтели češkoslo-

vaški Sokoli v močnih četah. S tem zletom je bila združena v Ljubljani VII. mednarodna tekma, na kateri si je priborila češka tekmovalna vrsta po težki borbi prvo mesto.

V lastni državi, v svobodi je praznovalo češko Sokolstvo l. 1922. šestdesetletnico svojega obstoja in vztrajnega dela. To praznovanje ni bilo hrupno. V skromnosti in z jasnim pogledom v bodočnost je pogledalo Sokolstvo nazaj, zbudilo je v spominu uspehe in neuspehe svojega šestdesetletnega delovanja in z mirnim srcem je moglo povedati svojemu narodu: »Storili smo svojo dolžnost, bodočnost je naša. Poslušali smo svojega prvega sokolskega učitelja, nepozabnega brata dr. Tyrša, ki je pokazal narodu pot, da se povzdigne. Noben narod se ni povzdignil s s tujo pomočjo, kakor tudi ni noben narod propadel po tuji krivdi.« — Najlepši uspeh češkega Sokolstva je v tem, da je usposobilo narod za popolno narodno in državno svobodo.

(Dalje prihodnjič.)

I. BAJŽELJ:

Sokolska prosvetna šola.

lanskem letniku je imel »Sokolič« stalno rubriko »Prednjaška šola«, ki je imela namen pripravljati naraščajnike na ono dobo, ko dorastejo in ko prestopijo v vrste članov in članic. Prednjaška šola je bila namenjena sicer le onemu naraščaju, ki ima trdno in resno voljo posvetiti svoje moči Sokolstvu in postati med članstvom vodnik in vzgojitelj sočlanov, torej prvi med prvimi. Biti sokolski prednjak, pomeni doseči ono stopnjo sokolske izobrazbe, ki usposablja brata ali sestro, voditi in izobraziti ostale brate in sestre v telovadnici in jim nuditi ono sokolsko vzgojo, da postanejo resnično pravi Sokoli in Sokolice.

To pa ni lahka naloga, zakaj, kdor hoče biti drugim vodnik, mora biti predvsem sam dobro vzgojen, mora poznati sam do podrobnosti vse, kar spada v Sokolstvo, zlasti pa mora biti dobro poučen v vodstvu vrst in v sokolski ideji sploh. »Prednjaška šola« iz preteklega leta je hotela dati naraščajnikom samo temeljne nauke o Tyrševem telovadnem sestavu, in o našem telovadnem nazivoslovju ter nekaj telovadnih vaj. Da bi to znanje, kar je obsegala »Prednjaška šola«, že zadostovalo za društvenega prednjaka, o tem ni niti govora, zato bi bilo treba vse ono gradivo, ki je bilo navedeno v zadnjih dveh številkah lanskega »Sokolliča«, dobro predelati in proučiti. Šele tedaj bi smeli od prednjaka pričakovati, da bo kos svoji težki nalogi. Glavni namen »Prednjaške šole« je bil torej odraslejšje naraščajnike tehnično pripravljati za sokolske vodnike.

Ker pa samo dober telovadec še ne pomeni dobrega prednjaka, zato hočemo pod naslovom »Sokolska prosvetna šola« v letošnjem »Sokolšču« priobčiti temeljne nauke o sokolski misli. Temeljito znanje sokolske misli in dobra telovadna naobrazba skupaj sta prvi pogoj dobrega sokolskega prednjaka.

Poznati sokolsko misel pa ni le dolžnost prednjakova ampak vsakega Sokola, zakaj le tisti član in tista članica bosta mogla živeti po sokolskih načelih in zadostiti sokolskim zahtevam, ki poznata namen in pomen sokolske ideje. Zavaljo tega mora vsak pripadnik Sokolstva proučavati sokolsko misel. Pa tudi odraslejši naraščaj, ki bo kmalu prestopil v članske vrste, naj se pouči o njej. In kakor ni pravi Sokol oni, ki ne goji telesnih vaj, je še manj pravi Sokol oni, ki ne pozna sokolske ideje.

Nauk o sokolski misli in njena razlaga ter njeno tolmačenje je pravo sokolsko prosvetno delo. Torej ne izobrazba članstva v raznih vedah in strokah, gledališke predstave, petje in podobno, ampak poglobitev v sokolske nauke, imenujemo sokolsko prosveto. Napačno je mišljenje mnogih sokolskih članov, ki mislijo, da mora biti vsak Sokol visoko naobražen človek in zato zahtevajo pod sokolske prosvete najrazličnejša predavanja o vseh mogočih strokah, pozabljajo pa popolnoma na prave sokolske nauke. Seveda tudi sokolska organizacija želi in stremi za tem, da se članstvo izobrazuje v raznih strokah in da stremi za višjo splošno izobrazbo. Tudi to bodi po možnosti skrb in naloga sokolske prosvete, vendar pa to ne sme biti prva dolžnost. Zakaj Sokolstvu je prvi in glavni namen vzgojiti zdrav, krepak, lep, značajan, nraven ter zaveden narod. Če mora že vsak član poznati sokolsko misel, je to tem bolj potrebno prednjaku, zakaj prednjakova naloga je, da pouči ostalo članstvo tudi o sokolski ideji, zategadelj pride prednjak večkrat v položaj, da mora razlagati in tolmačiti članstvu sokolsko idejo. Za prednjaka je torej poznanje sokolske ideje iste važnosti kakor znanje telesnih vaj in pravilno vodstvo vrste.

Sedaj, ko smo razložili in utemeljili sokolsko prosvetno delo, vam bo jasno, o čem bomo razpravljali v naši prosvetni šoli. Prav tako vam bo tudi razumljivo, zakaj je potrebno, da tudi vi, naraščajniki, ki se pripravljate, prestopiti med članske vrste, spoznate sokolsko idejo.

1. Bistvo sokolske misli.

Ko je dr. Miroslav Tyrš s svojimi prijatelji l. 1862. ustanovil v Pragi prvo sokolsko društvo in s tem ustvaril temelj vsemu slovanskemu Sokolstvu, ni imel v mislih društva, kjer bi se gojile samo telesne vaje (telovadba). Tyrš, ki je bil modroslovec (filozof), je hotel dati svojemu narodu tako društveno organizacijo, ki bo poleg telesnih vaj skrbela tudi za duševni napredek svojega članstva.

Namen Sokolstva je Tyrš najjasnejše opisal v svojem znamenitem članku: Naša naloga, smer in cilj. V tem spisu trdi in dokaže, da so

narodj nazadovali in propadli po lastni krivdi, ker so odreveneli in niso napredovali z duhom nove dobe. »Niti en narod, kar jih je bilo na svetu, ni izginil ob svoji čilosti in godnosti, vsak je padel izrabljen, brezbrizen in nizkoten.« Iz tega prirodnega in zgodovinskega zakona izvaja Tyrš, da mora biti narod tem delavnejši čim manjši je in da mora vsak narod sam paziti na svoj razvoj in napredek, ako se hoče ohraniti in napredovati.

Kot posledico gorenjega razmotrivanja pa vidi Tyrš pred seboj dve glavni nalogi, ki jih mora vršiti Sokolstvo, da bo doseglo svoj cilj.

Zato pravi: Naša prva in splošna naloga je ta, da smo pred drugimi poklicani, ohraniti svoj narod pri tisti vsestranski čilosti, ki ne dopušča, da bi narodj izumrli, pri tisti trajni in čvrsti moči, pri tistem zdravju telesnem, duševnem in nraavnem, ki ne dovoljuje, da bi se pokazalo kakšno izprijenje in tako kakšen zastanek, kakšno nazadnjaštvo, ta najhujši, da, morilni zločin, storjen narodom.

Drugo glavno nalogo Sokolstva pa označuje Tyrš takole: Narod, maloštevilen kakor smo mi, more pričakovati le dvojno usodo, in sicer če je malomaren, mora polagoma izginiti, ali pa, če hoče živeti, se mora po krepki in vsestranski delavnosti povzdigniti nad druge.

Ako hoče torej Sokolstvo vršiti po svojem ustanovitelju določene naloge, mora svoj narod v smislu danih zahtev učiti in vzgajati. Dolžnost Sokolstva je vzgoja naroda, in sicer v telesnem, duševnem in nraavnem oziru in stremiti z vsestransko delavnostjo za napredkom. Ker poleg tega zahteva Tyrš, da se stvar sokolska obrača do vseh stanov in slojev in da mora težiti za tem, da bo naposled ves narod v sokolskem krogu, mora biti sokolska vzgoja tudi demokratična.

Zaključujoč gorenja razmotrivanja, vidimo, da ima Sokolstvo svoj točen program, ki ga označujemo kratko z nazivom sokolska misel ali sokolska ideja. V sokolski misli je osredotočenih — kakor smo zgoraj videli — več misli, ki so pa med seboj v najožji zvezi in le vse skupaj tvorijo celoto sokolskega delovanja. Zato jih imenujemo bistvene dele sokolske misli in bi sokolska ideja ne bila nikdar popolna, ako le en njen bistveni del odpade. Iz tega pa sledi, da je poznanje sokolske misli za vsakega člana te organizacije neobhodno potrebno, ker bi bilo sicer izpolnjevanje sokolskih nalog nemogoče. Sokolska prosveta naj v prvi vrsti skrbi za to, da se članstvo seznanj z bistvom sokolske ideje, ki obsega: telesno, nraavstveno, narodno, demokratsko in napredno vzgojo. Tudi naša prosvetna šola se hoče podrobno pečati z razlago teh bistvenih delov sokolske ideje.

M. BORAS:

Skupinske vježbe sa obručima i zastavicama za mušku i žensku decu.

Nastup i razmak.

Vježbe zastavicama i obručima su tako sastavljene, da tvore slikovite skupine. Muška djeca nastupaju u četveroredovima, a između svakog četveroreda nastupaju ženska djeca u troredovima. Razmak u dubinu treba uzeti već za vrijeme stupanja. Osim toga su muška djeca razdijeljena u lijeve i desne, kako slijedi:

1	d	1	d
0	0	0	0
	o	o	o
0	0	0	0
	o	o	o
0	0	0	0

Na prvu zapovijed skoče krajnji vježbači sa jednim korakom u stran (lijevi lijevo, desni desno), sve vježbačice stoje na mjestu, no spuste samo obruče u početni stav. Na drugu zapovijed skoče sada svi vježbači sa jednim malo većim korakom opet u stran (lijevi lijevo, desni desno) te križanjem zastavicama predase odruče u čisti razmak. Na tu zapovijed skoče i sve krajnje vježbačice sa jednim korakom u stran (srednje ostaju na mjestu) te predju obručima kroz predručenje u uzručenje, obruči okomito. Vježbačice pokrivaju točno zastavice vježbača, koje se sa koncima stiču.

Na treću zapovijed predju vježbači i vježbačice u početni stav, a na četvrtu u odmor.

Vježbe zastavicama opisane su samo za desne vježbače, dok svi lijevi vježbači rade rukama, nogama i okretima sve obratno od desnih, te na taki način čine skupine na vse strane.

Sastup na koncu načini se istim putem natrag kao rastup.

Vježbe zastavicama.

Zastavica u državnoj boji je 20 cm duga i 15 cm široka.

Temeljni stav: stav spetni, priručiti, zastavice okomito pod pazuhom (i za vrijeme stupanja). Početni stav: zastavice spuštene dole. Svaka vježba 8 puta. Časomjer: 1, 2, 3. — Gdje nije posebno naznačen položaj zastavica su iste uvijek u produljenom smjeru ruke.

I. vježba.

- I. 1. Otkročni stav desnom — odručiti gore,
2. izdržaj,
3. «
- II. 1. pol okreta lijevo do zanožnog stava desne — lijevom nadručiti, desnom donjim bočnim lukom predručiti.
2. izdržaj,
3. «
- III. 1. Iskoračni stav desnom napred do zanožnog stava lijeve — kroz predručenje i priručenje zaručiti,
2. pol okreta lijevo i prenosom težine tijela na lijevu nogu i priključenjem desne stav spetni — kroz predručenje nadručiti,
3. izdržaj.
- IV. 1. čelni krugovi unutra dole do nadručenja,
2. kroz predručenje priručiti,
3. izdržaj.

II. vježba.

- I. 1. pol okreta lijevo do zanožnog stava desne — predručiti gore,
2. u stavu izdržaj — čelni krugovi unutra gore do predručenja gore (ruke idu skoro u uzručenje odkud predju u krugove te svrše u istom položaju u I.),
3. izdržaj.
- II. 1. cijeli okret u desno (na prstima) do zanožnog stava lijeve — kroz priručenje predručiti gore,
2. u stavu izdržaj — čelni krugovi unutra gore do predručenja gore (kao u I. 2.),
3. izdržaj.
- III. 1. pol okreta na lijevo do stava odnožnog desne (sa prenosom težine tijela na lijevu nogu) — desnom izdržaj (u odručenju gore), lijevom kroz priručenje odručiti dole,
2. izdržaj,
3. «
- IV. 1. desnom kroz zanožni stav u poklek desne (koljeno desne kraj pete lijeve) — ruke u bok, zastavice koso van,
2. dignuti se i desnom priključiti u stav spetni — prurčiti, zastavice predju u početni stav,
3. izdržaj.

III. vježba.

- I. 1. pol okreta lijevo do zanožnog stava desne — lijevom predručiti gore, desnom zaručiti (ruke u jednoj crti),
2. poklek desnom (koljeno kraj lijeve pete) — lijevom izdržaj, desnom kroz priručenje predručiti gore,
3. izdržaj.
- II. 1. izdržaj u pokleku desne, lijevom odnožni stav — odručno skučiti nad glavom, zastavice se križaju, desna pred lijevom, šake jedna kraj druge,
2. izdržaj,
3. «
- III. 1. lijevom prinožiti (u stav I. 2.), tijelo nagnuti napred, prsa počinjavu na desnom koljenu — kroz priručenje zaručiti,
2. izdržaj,
3. «
- IV. 1. dignuti se i priključenjem desne stav spetni — odručiti, zastavice okomito,
2. pol okreta lijevo do zanožnog stava desne i priključenjem desne stav spetni — prurčiti,
3. izdržaj.

Vježbe obručima za žensku djecu.

Temeljni stav: stav spetni, prurčiti, obruč u desnoj ruci dole, (i za vrijeme stupanja), u početnom stavu obruč u obim rukama u priručenju okomito predase. — Ostalo isto kao kod vježba zastavicama.

Obruč je u promjeru 55 cm, koji je ukrašen sa plavom ili crvenom vrpcom 3 cm širokom.

I. vježba.

- I. 1. Prednožni stav desne — predručiti, obruč okomito,
2. izdržaj,
3. «

- II. 1. zanožni stav desnom — nadručiti, obruč okomito,
2. poklek desnom — obruč za šiju okomito (obruč se za vrijeme pokleka okrene natrag), ruke odručno skrčene,
3. izdržaj.
- III. 1. dignuti se u križni stav desne spreda — priručiti, obruč okomito,
2. cijeli okret lijevo u stav spetni — predručiti, obruč okomito,
3. izdržaj.
- IV. 1. čučanj — obruč okomito na zemlju,
2. uspravi se — priručiti u početni stav,
3. izdržaj.

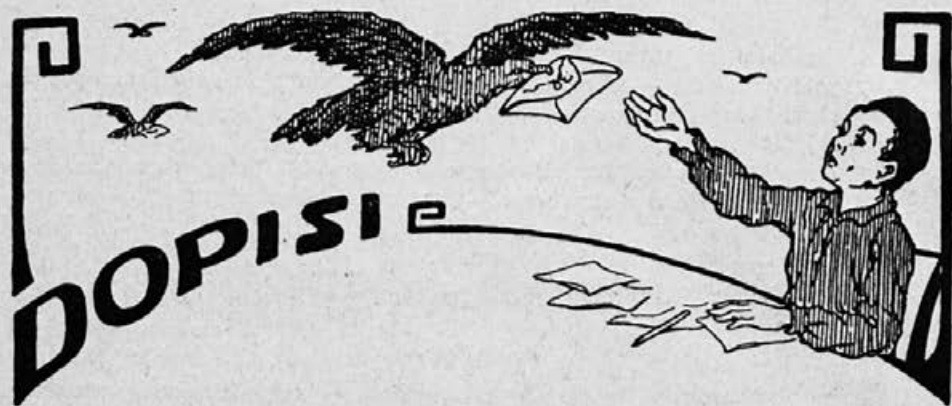
II. vježba.

- I. 1. pol okreta desno do zanožnog stava lijeve — nadručiti, obruč vodoravno, pogled gore,
2. izdržaj,
3. «
- II. 1. cijeli okret lijevo na prstima do zanožnog stava desne (prenosom težine tijela na lijevu nogu), — kroz priručenje nadručiti, obruč vodoravno, pogled gore,
2. izdržaj,
3. «
- III. 1. pol okreta desno i priključenjem desne stav spetni — kroz priručenje i odručenje nadručiti (čelnim krugom na lijevo!), obruč nad glavom okomito,
2. poklek desnom — rukama izdržaj,
3. izdržaj.
- IV. 1. dignuti se do stava zanožnog desne — predručiti, obruč okomito,
2. priključenjem desne stav spetni — priručiti,
3. izdržaj.

III. vježba.

- I. 1. odnožni stav lijevom — lijevom spustiti obruč i odručiti, hrpt. desnom donjim lukom odručiti (obruč po strance, drži ga cela šaka, palac podupira odozdo),
2. izdržaj,
3. «
- II. 1. priključenjem lijeve stav spetni — desnom priručiti, (sa obručem pol malog kruga gore), lijevom priručiti,
2. odnožni stav desne — lijeva uhvati obruč, načini s njim ostali dio malog kruga u priručanju te odruči, položaj isti kao u I. 1., desnom odručiti, hrpt.,
3. izdržaj.
- III. 1. zanožni stav desne — lijevom kroz priručenje predručiti gore unutra. obruč okomito predase, desna u bok,
2. izdržaj,
3. u stavu izdržaj — desna uhvati obruč, okrene ga i pruži okomito nad glavom u uzručenje.
- IV. 1. cijeli okret desno na prstima do zakročnog stava lijeve — (desna u prednožnom stavu) — kroz priručenje nadručiti, obruč okomito,
2. priključenjem desne stav spetni — priručiti,
3. izdržaj.

Одлазак и опроштај начелника соколског друштва у Бањој Луци. Дугогодишњи начелник Соколског друштва у Бањој Луци, један од најзаслужнијих соколских радника у овоме граду, брат Јосип Мрзљак, према потреби своје службе, морао је напустити овај град а с њиме и соколско друштво, у којему је дуго година неуморно радио. Тешко се било брату растати са члановима, нарочито са дјецом и нараштајем, која је оделења највише волео и све своје слободно вријеме међу њима провео.

Свечани опроштајни час приређен је у недељу 14. децембра пр. г. у 11 сати прије подне. Као кошница пуна соколана, у којој је било на окупу цијелокупно чданство, сва оделења нараштаја и дјеце, који дођоше да испрате и да се опросте, са својим добрим и вриједним братом начелником, били су свиједоци дирљивог момента.

Старјешина соколске жупе Петра Мркоњића, брат Др. Стево Мољевић, опростио се с братом испред бањалучког друштва и жупе, кратким али језгровитим говором, захваливши се брату на његовом великом пожртвовању и раду у друштву и жупи. Иза тога предао је друштвени сиједи старјешина брат Мића Баслаћ брату Мрзљаку дар који дарују захвални чланови и чланице за успомену. Захваливши се на дару и на многобројном одзиву, опростио се је брат Мрзљак са члановима, истичући своје жаљење што мора напустити ову дворану у којој је поред најтежег свакидањег посла одмарао се и у најтежем соколском раду. Нарочито нагласивши да ће и даље, па где био живо радити на подизању нашега Соколства.

Иза тога ступила је мала Соколица сестра Рајачић, те испред најмлађих чланова соколске обитељи, опрости се и поздрави с братом овиме ријечима: „Драга браћо и сестре!

Испред најмлађих Соколица, мојих сестрица, дођох да се опростим, да се поздравим с нашим добрим братом Јосипом. Дођох да испред свију нас, најмлађих чланова наше соколске обитељи, зажелим брату сретан пут, сваку срећу, напредак и успјех у његовом новом прибивалишту. Немам ријечи ни израза, како да се брату захвалим и одужим, који је толико бриге о нама малим водио, који је нама био други родитељ и старатељ. Увјек ћемо се сјећати угодних часова које смо с њиме провели. Дубоко у нашим дјечијим срцима остала је урезана љубав према Соколу, који је нама малим Соколицима, добри брат Јосип приповиједао и учио нас свему што је добро и лијепо. Завидимо оним сестрицама у чију ће средину брат доћи и молимо га да им повесе пуно сестринских поздрава, да им рече да смо га вољели, да смо слушали и да пуно жалимо што одлази из наше средине. Драги брате! Малени смо и нејачки и немамо ништа да ти за успомену поклонимо, него ти изрићемо велику хвалу и обечајемо да ћемо остати и надаље вредне и честите Соколице, како би користили својим радом народу и отаџбини. Здравео!“

Брат Мрзљак приђе и пољуби малу Соколицу, очи му се оросише и двије крупне сузе спустише се низ његово благо лице. Исто се догодило код већине присутних. У великој и трајној успомени остаће овај моменат међу члановима овог друштва и увјек ће се радо сјечати и спомињати вриједног и агилног брата Мрзљака.

Излазећи из соколана, иза овог свечаног опроштаја, потпуно је разумјео сваки, па и онај најмлађи, шта знаћи бити чланом наше велике соколске породице.

Брат Драгољуб.

Poslanica starešinstva JSS., koja se mora članstvu čitati na svima društvenim glavnim skupštinama meseca januara 1925.

Draga braćo i naše sestre!

Vama, koji idete za uzvišenim idealima, da sokolskim uzgojem svestrano oplemenite naš ljubljani narod; vama, koji žrtvujete svoje slobodno vreme i svoj novac, da se Sokolstvo raširi i postigne svoj cilj — bratski pozdrav!

Sokolstvo je organizacija, koja zove u svoj krug sve članove jugoslovenskoga naroda bez razlike zanimanja i vere, ne glede na to, kojoj političkoj stranci pripadaju. Od svojih članova zahteva samo ljubav do domovine, poštenje, nesebičnost i rad za narod. Rad je sredstvo, kojim hoćemo da postignemo svoje ideale. Na taj rad zovemo svoje članstvo i sav narod.

Svaki pojedinac je pozvan da u našoj organizaciji deluje, a od rada pojedinaca odvisan je uspeh celine. Naše delo jest naš uzgoj, tko s nama ne radi, ne uzgaja se s nama; tko se ne uzgaja s nama, ne vrši svojih sokolskih dužnosti, taj nije naš!

Braćo i sestre!

Ako Sokolstvo zastrani od tih načela, krenut će krivim putem. Ali mi hoćemo, da ostanemo na pravom sokolskom putu.

Sakupili ste se na glavnoj skupštini, da pretresujete svoje delovanje u prošloj godini i rad u narednoj godini. Tom prilikom budite pre svega međusobno iskrena braća i iskrene sestre.

Izvestitelji, kritičari i donosioci predloga budite iskreni i nijedna misao iz zasede da ne onečasti svete trenutke sokolske skupštine!

Pri tom neka svatko promisli:

Što sam ja učinio? Što bi bio mogao učiniti, da sam bio požrtvovan?

Promisli, što si zanemario i odluči da ćeš sve to nadoknaditi u narednoj godini.

Glavna skupština je obračun o prošlosti; na osnovi toga obračuna učinite nacrt za budućnost.

U sadašnjosti je budućnost pretežnija od prošlosti. Greške iz prošlih dana moguće je ispraviti samo vrlinama u budućnosti. Sačuvajte vrline, jer ono što je prošlo, pa ako je bilo i najbolje, danas nema više vrednosti.

Nacrt za buduće vreme neka bude izraz vaše dobre volje, vaše ljubavi za sokolsku stvar, ali kod nas važi rad, a ne govor.

Tko radi nacrt za budućnost, neka ga radi za se i neka zna da mu je dužnost, da i izvrši ono što je u nacrtu predviđeno.

Pri tom pomislite u kako je mučnim prilikama naš jugoslovenski narod baš u sadašnje doba; pomislite, kako mu je baš sada potrebit sokolski uzgoj; pomislite, kako bi lepo bilo, da su svi članovi našega naroda sokolski uzgojeni u nesebičnosti i samozataji in utvrđeni u radu.

Nacrt za budućnost neka bude merilo naših sila: što odlučite, ono morate i učiniti. Ali ne budite tesnogradni, jer mnogo, vrlo mnogo možete učiniti samo ako hoćete. To stoji samo do Vaše istrajnosti pri radu.

Prvi, glavni i najvažniji rad svakoga sokolskoga društva je uzgoj pri telesnom vežbanju: usavršivanje fizičkih, moralnih i intelektualnih sposobnosti pojedinaca.

Ali sokolsko društvo ne vrši svoje dužnosti izcerpljivo, ako kod sokolskog uzgoja sudeluje samo neznatan deo članstva, jer je sve članstvo pozvano da surađuje, a sem toga mora da ima svako jugoslovensko sokolsko društvo i svoj sok. naraštaj i decu.

I to je račun budućnosti, jer bez naraštaja i dece ne možemo si pomisliti pravilnoga razvoja i napretka. Kada si uzgojimo dobar naraštaj, onda ćemo moći računati s boljim razvitkom našega Sokolstva.

U to svrhu trebamo dobrih uzgajatelja.

Kakvi su uzgajatelji — sokolski prednjači, to stoji pre svega do njihove požrtvovalnosti i dobre volje. Istrajnost i ljubav za sokolski rad često važe više nego stručna izobrazba. Do stručnog vaspitanja dopneš, ako ozbiljno za njim težiš. Za to imaš dandanas sredstava na izbor.

Prosvetni odbor neka pomažu prednjacima. Sporazuman rad preduvet je za uspeh.

U tom smislu i u tom smeru neka radi i društvena uprava. I svatko, kojigod je primio bilo kakvu funkciju, ne sme da zaboravi nikada da je preuzeo sok. dužnost.

Sokolska dužnost treba da bude za svakoga brata in za svaku sestru sveta stvar. Ako znaš da ne ćeš moći vršiti dužnosti, ne primaj je; ako primiš, vrši; ako primiš pa uvidiš da ne možeš, onda položi čast!

Ali ne zaboravi, da je tvoja dužnost da primiš funkciju ako si za nju sposoban.

Tko radi sebičnosti ne prima sokolske dužnosti, nije vredan sokolskoga imena.

Naše je sokolstvo mlado i u razvoju. Mnogo je ljudi, koji trebaju žrtava. I kako je žrtva teška i potrebna, tako je i uspešna. U Sokolstvu je svaka žrtva dobra. Ujedno neka nam bude svaka žrtva prijatna, jer najviši etički temelj imaju nesebične žrtve za dobrobit svoga naroda i svoje ljubljene domovine.

Braćo i sestre! Posebna dužnost nove dobe, u koju ulazimo s današnjom glavnom skupštinom, jesu također I. međusletne utakmice JSS.

Priredit ćemo ih, da oživimo naš uzgoj na vežbalistima, da dobe braća i sestre sredstvo za bratsko međusobno natecanje. Pomislite pri tom, da sudeluju na pripravaama za te utakmice sva braća i sve sestre širom naše domovine, da svi idu za

tim da postignu što više, da bude njihova priprava a time i njihov uzgoj što bolji.

Da podignemo naš uzgoj, da pokročimo napred, u tu se svrhu pripravljajmo za teške utakmice.

Neka dakle ne izostane nitko. Utakmice su tako priređene da može sodelovati u njima svaki vežbač i svaka vežbačica. Ostala braćo, koja već ne možete izvađati telesnih vežbi, pomagajte natecateljima interesovanjem za njihove priprave, nabiranjem doprinosa ili drugim sredstvima, kojih ima svako sokolsko društvo dovoljno za svaki sokolski rad.

Tako učinite svi članovi i članice u društvu s naraštajem i poverenom Vam decom jedinstvene i bratski složne sokolske obitelji, koji ste svesni svojih dužnosti prema sebi, narodu i domovini. Te dužnosti vršite u ljubavi za uzvišene sokolske ciljeve i u to ime primite ponovno naš bratski pozdrav! — Zdravo!

Starešinstvo Jugosl. sokolsk. sav.

Narašćajski poškodbeni fond. V jugoslovenski sokolski organizaciji se je ustanovlil leta 1922. podporni sklad, iz katerega dobivajo podporo oni člani, ki so se poškodovali pri sokolskem delu, in sicer pri telovadbi bodisi javni bodisi v telovadnici, in so za krajšo ali daljšo dobo postali nesposobni za svoje poklicno delo. Ta sklad, ki ga imenujemo poškodbeni fond, upravlja posebn. odsek starešinstva Saveza.

Za poškodbe izplačuje poškodbeni fond nastopne odškodnine: 1. podpora pri krajši delanezmožnosti dnevno 10 Din, največ za 60 dni; 2. enkratna podpora pri trajni nesposobnosti za delo v znesku do 5000 Din in 3. enkratna podpora ob smrtni poškodbi do 2500 Din.

Ker je pa tudi sokolski naraščaj, dasiravno v veliko manjši meri, izpostavljen pri telovadbi nevarnosti večjih ali manjših poškodb, je Savezno starešinstvo sklenilo, da sprejme z letošnjim letom v podporni sklad tudi ves sokolski naraščaj, kakor hitro bo ta sklep potrdila glavna skupščina Saveza, ki se bo vršila dne 22. marca t. l. v Brodu ob Savi.

Prispevek za poškodbeni fond članstva in naraščaja bo znašal letno po 1 Din za osebo.